

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

2022 йил – ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУҒЛАШ ВА ФАОЛ МАҲАЛЛА ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2022 йил 13 июль, № 148 (8210)

Чоршанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ЕВРООСИЁ ИҚТИСОДИЙ КОМИССИЯСИ ҲАЙЪАТИ РАИСИ БИЛАН ҲАМКОРЛИКНИНГ УСТУВОР Йўналишларини муҳокама қилди

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 12 июль куни Евроосиё иқтисодий комиссияси Ҳайъати раиси Михаил Мясниковични қабул қилди.

Евроосиё иқтисодий иттифоқи доирасида, энг аввало, савдо, sanoat кооперацияси, транспорт ва логистика, инновациялар, миграция ва туризм соҳаларидаги ўзаро ҳамкорликнинг устувор йўналишлари кўриб чиқилди.

Давлатимиз раҳбари Ўзбекистон кузатувчи давлат сифатида ташилот тузилмалари билан тизимли ҳамкорликни йўлга қўйганини алоҳида таъкидлади. Тегишли меморандум ва 2023 йилларга қадар даврга мўлжалланган Қўшма тadbирлар режаси амалга оширилмоқда. Бугун

Ҳамкорликнинг қўшимча йўналишлари рўйхати имзоланди. ЕОИИ мамлакатлари билан ўзаро савдо ва инвестициялар кўрсаткичлари ижобий суръат билан ўсиб бораётгани мамнуният билан қайд этилди. Савдо тўсиқларини бартараф этиш,

саноат кооперациясини кучайтириш ва ишбилармонлик алоқаларини рағбатлантириш, лойиҳавий ҳамкорликни ривожлантириш, транзит соҳасидаги дастур ва лойиҳаларни илгари суриш, миграция тартибларини соддалаштириш ва ўзаро сайёҳлар оқимини кенгайтириш маса-

лаларига алоҳида эътибор қаратилди. Қўшма Ишчи гуруҳнинг навбатдаги йиғилишини ўтказишга келишиб олинди.

ЎзА.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

ЭНЕРГЕТИКА СОҲАСИДАГИ ЙИРИК ЛОЙИҲАЛАР Кўриб чиқилди

Президент Шавкат Мирзиёев 12 июль куни Бирлашган Араб Амирликлари билан ҳамкорликда энергетика соҳасида амалга ошириладиган йирик лойиҳаларга оид тақдимот билан танишди.

Ўзбекистон ва Бирлашган Араб Амирликлари ҳамкорлиги жадвал ривожланмоқда. Жорий йил бошидан буён ўзаро савдо ҳажми икки баробар кўпайди, мамлакатимизда 45 та янги қўшма корхона ташкил этилди.

Ўзаро манфаатли ҳамкорлик кўлаб иқтисодий тармоқларини қамраб олган. Шулардан энг муҳимларидан бири энергетикадир. Утган йили Навоий вилоятида юртимиздаги биринчи кўш электр станцияси айнан Бирлашган Араб Амирликларининг "Masdar" компанияси билан ҳамкорликда ишга туширилган эди. Бугунги кунда у бир кеча-кундузда 1 миллион 180 минг киловатт/соат электр энергияси етказиб бермоқда.

Бу соҳада яна 5 та йирик лойиҳани амалга ошириш келишилган бўлиб, уларнинг умумий қиймати қарийб 3 миллиард долларни ташкил этади. Хусусан, "Mubadala" ва "Taqa" компаниялари билан ҳамкорликда Талимаржон иссиқлик электр станциясини хусусийлаштириш ва қувватини ошириш, "Masdar" компанияси билан Навоий вилоятида шамол, Сурхондарё, Самарқанд ва Жиззах вилоятларида кўш электр станцияларини қуриш мўлжалланган.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, жорий йилдан Бирлашган Араб

Амирликлари билан иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш ва мувофиқлаштириш бўйича янги тизим йўлга қўйилди.

Йиғилишда энергетика соҳасидаги лойиҳалар ижроси ана шу тизим асосида кўриб чиқилди.

Мутасаддилар лойиҳаларнинг ҳозирги ҳолати ва йил якунигача мўлжалланган чора-тадбирлар юзасидан ахборот берди.

Давлатимиз раҳбари бу лойиҳалар энергетика тизими барқарорлигига ҳамда иқтисодий тармоқларига инвестиция оқими янада кўпайишига замин яратилишини таъкидлади.

Талимаржон иссиқлик электр станциясини хусусийлаштириш ҳақида сўз борар экан, бу лойиҳа иссиқлик электр станцияларини бошқариш ва энергия ишлаб чиқаришда намунавий бўлиши кераклиги қайд этилди.

"Masdar" компанияси билан қайта тикланувчи энергетика соҳасида амалга ошириладиган лойиҳалар 2030 йилгача мамлакатимизда "яшил энергетика" улушини 25 фоизга етказишда муҳим кадам бўлади. Шу боис лойиҳаларни амалга ошириш бўйича зарур битим ва ҳужжатлар имзоланиши тезлаштириш муҳимлиги кўрсатиб ўтилди.

ЎзА.

БМТ БОШ АССАМБЛЕЯСИ ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ НАВБАТДАГИ МУҲИМ ТАШАББУСНИ Қўллаб-қувватлади

11 июль куни Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеяси Марказий ва Жанубий Осиё ўртасидаги ўзаро боғлиқликни мустаҳкамлаш бўйича махсус резолюцияни бир овоздан маъқуллади. Ҳужжатни Нью-Йоркда ташриф билан бўлиб турган Ўзбекистон Президентининг ташқи сиёсат масалалари бўйича махсус вакили Абдулазиз Комилов тақдим этди.

Эътироф

Мазкур резолюциянинг қабул қилиниши Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан Тошкент шаҳрида 2021 йил июль ойида бўлиб ўтган "Марказий ва Жанубий Осиё: минтақавий ўзаро боғлиқлик. Таҳдидлар ва имкониятлар" мавзусидаги халқаро конференцияда илгари сурилган ташаббуснинг амалий натижаси бўлди.

Давлатимиз раҳбари ушбу муҳим анжуманда сўзга чиқиб, Марказий ва Жанубий Осиё минтақаларининг тарихий яқинлигини қайд этиб, ушбу муносабатларни ўзаро ишонч ва ўзаро манфаатларни ҳисобга олган ҳолда мустаҳкамлаш муҳимлигини таъкидлаганди.

Шу нуктаи назардан, Ўзбекистон Президенти тегишли резолюция лойиҳасини ишлаб чиқиш ҳамда БМТ Бош Ассамблеясига киритиш, унда Марказий ва Жанубий Осиё минтақалари ўртасидаги мулоқотнинг умумий ёндашувлари, асосий тамойиллари ва йўналишларини белгилаб қўйишни тақдир қилган эди.

Утган йил Тошкент конференциясида дунёнинг 50 та давлатидан мисли қўрилмаган таркибда делегациялар иштирок этганини таъкидлаш лозим. Конференциянинг 600 га яқин деле-

гатлари орасида давлат ва ҳукумат раҳбарлари, ташқи ишлар вазири, халқаро ва минтақавий ташкилотлар етакчилари бор эди. БМТ Бош котиби Антониу Гутерриш форум иштирокчиларига видеомурожаат йўллаб, ўзаро боғлиқлик Марказий ва Жанубий Осиё ўртасидаги савдо, иқтисодий ўсиш ҳамда барқарор ривожланишда муҳим роль ўйнашини, узоқ муддатли тинчлик, барқарорлик ва фаровонликни мустаҳкамлашга ҳисса қўиши мумкинлигини таъкидлаган эди.

Эътиборлиси, резолюция нафақат БМТга аъзо барча давлатлар томонидан бир овоздан қўллаб-қувватланди, балки дунёнинг турли қитъаларида жойлашган 40 га яқин мамлакатлар ҳаммуаллифлигида қабул қилинди. Бу давлатимиз раҳбари ташаббусининг долзарблиги ва ўз вақтида илгари сурилганининг халқаро ҳам-жамият томонидан юксак эътироф этилганининг ифодаси бўлди.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Ўзбекистон Республикасининг Солиқ кодексига қўшимча ва ўзгартишлар киритиш тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2022 йил 7 июнда қабул қилинган Сенат томонидан 2022 йил 8 июлда маъқуланган

Ушбу Қонун махсус иқтисодий зоналарнинг иштирокчиларига фойда солиғини тўлашдан озод қилиш тарзидаги солиқ имтиёзларини бериш шартларини, шунингдек мазкур имтиёзларнинг қўлланилиш тартибиди ва муддатларини белгилайди.

(Давоми 2-бетда).

ФИКР ТАРБИЯСИ ҲАМЖИҲАТЛИК, МИЛЛИЙ УЙҒОНИШ ВА ТАРАҚҚИЁТ ЗАМИНИДИР

Одам ўзгармагунча, олам ўзгармайди, дейишди машойиҳлар. Яъни инсон тафаккури ўзгармас экан, уни қуршаб турган муҳитдаги ўзгаришлар самара бермайди. Еки аксинча, жамиятдаги барча бўлиниш, бузилиш, парчаланлишлар замирида инсон ахлоқи ва тафаккури туради. Алишер Навоий бобомиз таъбири билан айтганда:

Ҳар ишники қилди одамизод,
Тафаккур бирла билди одамизод.

Инсон нимагаки етишган бўлса, у идрок билан эришди. Унинг онгу шуури, тафаккурининг юксалишида миллий қадриятларнинг алоҳида ўрни бор. Инсон ўз кечмишини идрок қилиб, ондан сабоқ чиқаришни ўрганди. Бу буюк эврилиш эди. Кечмишдан сабоқ чиқариш эртанги кунни идрок этишга олиб келади. Ёхуд инсоннинг миллий қадриятлардан узоқлашиши, унинг табиатидан, ўзлигидан узоқлашишини, ақл-идроқи ҳали фожияни, сабоқни тўла англамаганини билдиради.

Олис тарихдан бугунга қадар турли эллар, элатлар, мамлакатлар ўртасидаги зиддиятлар, низоларга инсон маънавияти, идроқи, тафаккури билан боғлиқ муаммолар асос бўлгани ҳеч кимга сир эмас. Яъни бу зиддиятлар замирида инсонни туғилган замини, ўзи яшаб турган муҳитига бегона этиш, асл қадриятларидан айририш орқали унинг онгида, тафаккурида бўлинишларни пайдо

қилиш ва шу орқали жамиятда парокандаликни яратишга интилишлар ётибди. Кечмишдан сабоқ чиқармаслик идрок мажруҳлигини, идрок мажруҳлиги яшаш тарзи маънавий бирликнинг, жипсликнинг бой берилиши оқибатида жамият ва салтанатларнинг парокандаликка учра-

ганлигидир. Парокандалик эса эришилган барча ютуқлар, зафарларнинг йўққа чиқиши билан хулоса қилинган. Тарих саҳнасида кечаётган воқеаларга назар ташлар эканмиз, ҳамжиҳатлик ва жипслик, яхлитлик, ягона мақсад йўлида бирлашиш тараққиётнинг, салтанатлар юксалишининг асоси бўлганини англаймиз. Бу сабоқ бизга бугун нақадар зарур эканлигини теран ҳис этамиз. Президентимиз Шавкат Мирзиёев Ватанимиз тақдирига бефарқ бўлмаган барча инсонларга мурожаатида таъкидлаганидек, "...мамлакатимизда яшаётган турли миллат ва динга мансуб инсонлар ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлаш, гўзал дёримизда барқарор ва бардавом тараққиётни таъминлаш, халқимизнинг бунёдкорлик салоҳиятини, унинг эртанги кунга бўлган ишончини ошириш барчамизнинг, аввало, раҳбар ва мутасаддиларнинг нафақат вазифаси, балки муқаддас инсоний бурчидир".

Мулоқот

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО АЛОҚАЛАР ЯНАДА КЕНГАЯДИ

Кеча Эрон Ислом Республикаси Исломий Кенгаш Мажлисининг раиси Муҳаммад Боқир Қолибф бошчилигидаги делегация юртимизга расмий ташриф билан келди. Меҳмонни Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Нуриддинжон Исмоилов кутиб олди.

Нуктаи назар

4

Мушоҳада

ТАКЛИФ ЭТИЛАЁТГАН ЎЗГАРТИШЛАР ЗАМИРИДА ИНСОН МАНФААТЛАРИ УСТУВОР

Маълумки, давлатимиз раҳбарининг парламенти Мурожаатномасида янги Ўзбекистонни халқимиз билан биргаликда барпо этамиз, деган улғувор мақсадни ўз олдимишга қўйганимиз ва “Жамият — ислохотлар ташаббускори” деган янги гоё кундалик фаолиятимизга тобора чуқур кириб бораётганини алоҳида таъкидлаб ўтилган.

Қолаверса, 2022 — 2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг тарққиёт стратегиясида ҳам қонун ижодкорлиги жараёнида фуқароларнинг иштирокини таъминлаш орқали жамоатчиликнинг давлат бошқарувидаги ташаббускорлигини ошириш масаласига кенг ўрин берилган.

Шулардан келиб чиқиб, ҳозирги Конституциявий ўзгаришлар жараёнида ҳам кенг жамоатчиликнинг, керак бўлса, ҳар бир фуқаронинг фикри инобатга олинмаётгани, бундан руҳланган юрдошларимиз, бугун жамиятимизга фаол қатнашаётгани, минглаб тақлифлар берилмаётганини қайд этиш зарур. Ўз навбатида, бу “Инсон — жамият — давлат” тамойили ҳаётда ўз тасдиғини топаётганини аниқлатади.

Бош Қомусимизга аввал киритилган ақсар ўзгаришлар давлат бошқаруви билан боғлиқ бўлса, ҳозир тақлиф этилаётган нормалар, асосан, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашга қаратилгани билан эътиборга молик.

Масалан, Конституциянинг 42-мод-

дасини ҳар кимга илмий, техникавий ва бадий ижод эркинлиги, маданият ютуқларидан фойдаланиш ҳуқуқи кафолатланади, дея бойитиш тақлиф қилинмоқда. Яъни бу ўринда бадий ижод эркинлиги тушунчаси қийинлашмоқда. Аёнки, бадий ижод адабиёт, мусиқа, театр, расомлик, графика, дизайн, ҳайкалтарошлик, архитектура, шаҳарсозлик, фотография ва бошқа кўпжа ижодий йўналишларни қамраб олади.

Мазкур қўшимча Конституцияда белгиланган ахборот, фикрлаш ва сўз эркинлигини тўдиради ва халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган тамойили ва нормаларига асосланади. Хусусан, 1966 йилги Иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳуқуқлар тўғрисидаги халқаро пакта мубофиқ иштирокчи давлатлар илмий-тадқиқот ва ижодий фаолият учун сўзсиз зарур бўлган эркинликни ҳурмат қилиш мажбуриятини олади. МДХ мамлакатлари конституцияларида ҳам бундай норма белгиланган.

Ушбу 42-моддага “Давлат жисмо-

ташқил этиш вазифалари белгиланган. Бугунги кунга қадар мамлакатимизда муноғаб километрик саломаатлик йўлақлари, ҳар бир маҳаллада ворқаулар, болалар спорт майдончалари қад ростлади ва муҳими, бу борадаги ишлар жадал давом эттирилмоқда.

Конституцияимизнинг фақат ўзигагина хос бўлган моддаларидан бири — 64-моддага тақлиф қилинмаётган айрим ўзгаришлар ҳам эътиборга молик. Хусусан, бу модданинг иккинчи қисмида давлат ва жамият етим болаларини ва ота-оналари вазифалиридан маҳрум бўлган болаларни боқиб, тарбиялаш, соғлом, баркамол ривожланишини ва ўқитишни таъминлайди ҳамда ушбу йўналишдаги хайрия фаолиятини рағбатлантиради. Яъни бу ўринда етим болалар, ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болаларнинг соғлом, баркамол ривожланишини таъминлашни давлат ўз зиммасига оляпти.

Шу ҳақда гап кетганда, 2021 йил 9 август кунни етим болалар ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган болалар манфаатларини ҳимоя қилиш мақсадида давлатимиз раҳбарининг Фармони ва қарорлари эълон қилинганлигини айтиш зарур.

Мазкур ҳужжатларда белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш асосида Мехрибонлик уйларидаги

1,5 мингга яқин ўғил-қизлар оилаларга олинди, 120 дан ортик оилавий уйлари ташқил қилиниб, 700 дан зиёд фарзандлар ота-она бағрида воёга етиши учун шарт йратилди. Бунинг ҳисобига 10 та Мехрибонлик уйи, 4 та “Болалар шахарчаси” ва 2 та “Болалар уйлари” ёпилди. “Мехр дафтари” тизими яратилиб, шу номдаги махсус жамғарма фаолияти йўлга қўйилди. Айни пайтда Оилавий болалар уйлари фаолиятини тақомиллаштириш юзасидан Олий Мажлис Сенати, Миллий гвардия ҳамда Вазирлар Маҳкамаси ҳамкорлигида Хукуматнинг тегишли қарори лойиҳаси тайёрланмоқда.

Ўтган йили етим ва ота-она қарамоғидан маҳрум бўлган 757 нафар бола уй-жой билан таъминланди, 2022 йил якунига қадар яна 350 та уй ажратилди. Янги Ўзбекистонда бу борада олиб борилаётган ислохотларни эндиликда Конституция мейёрлари билан мустаҳкамлаш тақлиф қилинаётир.

Умуман, Асосий Қонунимизга тақлиф этилаётган барча ўзгаришлар замирида инсон манфаатларини тўлиқ таъминлаш мақсади устувор.

Бахтиёр САЙФУЛЛАЕВ,
Олий Мажлис Сенагининг Ёшлар,
маданият ва спорт масалалари
қўмитаси раиси.

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО АЛОҚАЛАР ЯНАДА КЕНГАЯДИ

Ташриф давомиде делегация аъзолари Олий Мажлис палаталари раҳбарлари билан учрашиши, Самарқанд ва Бухородаги тарихий ҳамда мейморий обидаларимиз, пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойларини зиёрат қилиши режалаштирилган.

Шу куннинг ўзиде Эрон Ислом Республикаси Исламий Кенгаш Мажлисининг раиси М. Қолибоф бошчилигидаги делегация аъзолари Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери Н. Исмоилов ҳамроҳлигида пойтахтимиздаги Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 30 йиллиги муносабати билан барпо этилган “Янги Ўзбекистон” боғига ташриф буюрди.

Эрон Ислом Республикаси Исламий Кенгаш

Мажлисининг раиси “Янги Ўзбекистон” боғидаги Мустақиллик монументи пойига гул қўйди.

Мехмонларга мажмуада акс эттирилган тарихий воқеаларнинг мазмуни ҳақида сўзлаб берилди.

Мажмуанинг гоёвий ва мейморий ечимларига, хусусан, бетакорр ёдрорлик юртимизда янги Ўзбекистон — учинчи Ренессанс пойдеворини яратиш гоёси билан уйғун ҳолда барпо қилинган, Улуғвор Мустақиллик монументи тиссолида тарих, бугунги замон ва келажак тушунарларини ўзаро уйғун ҳолда намоён этишга алоҳида эътибор қаратилган делегация аъзоларида катта таассурот уйғотди.

Музокараларнинг асосий қисми бугун — 13 июль кунни бўлиб ўтади.

«Халқ сўзи».

МАҲАЛЛА РАИСЛАРИ МАЛАКА ОШИРМОҚДА

Хоразм вилоятида жорий йилнинг 1 июлидан 19 июлгача маҳалла фуқаролар йиғинларига янги сайланган раислар учун ўқув семинарлари ўтказилмоқда.

Ўқув семинари

Урганч давлат университетида ташқил этилаётган машғулотларда маҳалла раислари гуруҳларга бўлинган ҳолда бир ҳафталик дастур асосида ўқитилди.

— Машғулотларда маҳаллабай ишлаш тизимининг моҳияти, фуқароларнинг муносабатлари билан ишлаш, маҳалла раисининг ҳоким ёдрамчиси, ёшлар етакчиси, хотин-қизлар фаоли ва профилантика инспектори билан ҳамкорликда амалга оширадиган вазифалари хусусида атрофдаги тушунарлар берилмоқда, — дейди Урганч шаҳридаги “Мабриқатчилар” маҳалла фуқаролар йиғини раиси Аминбой Ҳажиев. — Шу-

нингдек, эҳтиёжманд оилаларни қўллаб-қувватлаш, “темир дафтар”, “аёллар дафтари”, “ёшлар дафтари” билан ишлаш бўйича қўшимча маълумотлар тақдим қилинмоқда. Сийсий-ҳуқуқий билим ва малака-ҳиссини ошириш имкониятига эга бўляпти.

Семинар дастуридан вилоят сектор раҳбарлари иштирокида мулоқотлар ўтказиш, маҳалла раислари томонидан ишлаб чиқилган иш режаси тақдимоти ҳам ўрин олган.

Ўқув семинари якунида маъзуларни ўқатиш бўйича тест синовий ўтказилди.

Одилбек ОДАМБОВ
(«Халқ сўзи»).

ҚАЙНАРНИНГ «ҚАЙСАР» ҚИЗИ

Зарифа Хидиrowани китобликлар “Узимизнинг фермер қизимиз” деб оғизларидан бол томиб мақташди. “Аёл боши билан кири адриликларга сув олиб бориб, тоқзорлар барпо қилгипти, кам таъминланган аёлларни иш билан банд этипти, ишқолларида пишган сархил узумлари шираси тилини ёради, бўлсанг, Зарифахон каби фермер бўл, Зарифахондек, меҳнатдан қочма, қишинг қарангчи ёзинг жазирасида ҳам у каби далау даштн тарк этма”, дейишди кексалар ёшларга қарата.

Изланиш

Зарифахон гоҳида бу гапларни орқаюратдан эшитиб, жилмайиб қўяди. Ахир сени улғайтирган, воёга етказган эл оғзидан шундай мактов эшитиш ҳар кимга ҳам насиб этмавермайди. Элинг мақтовни энг улғу муқофот аслида. Кимнинг кимлигини эл яхши билади!

Зарифахон Хидиrowа Китоб туманининг Қайнар қишлоғида оддий бир ўқувчи бўлиб, ёшларга сабоқ бериб юрса ҳам бўларди. Лекин у шунча қир-адир бўш ётибди, шу ерларда узумзор барпо этилса, қанчадан-қанча маҳсулот етиштирилади, узумни ҳатто хорижга экспорт қилиш имконияти яратилади, деб ўзича хомаки лойиҳа тузди. Қаранг, бу шунчаки хомаки лойиҳа бўлиб қолиб кетмади, балки амалга ошди: Зарифа 2017 йилда яратган тоқзорлар бугун ҳосилга кириб, кўзни яшнатиб турибди.

— Қўй, қизим, ўзингни овора қилма, бу ерларда узум бўлмайди, — деган кишилар ҳам бўлди ўшанда, — дейди Зарифа Хидиrowа. — Токни экдинг ҳам дейлик, сувни қаердан олиб келасан, ахир сувсиз ниҳол нобуд бўладику, деб фикримдан қайтармоқчи ҳам бўлишди. Тўғриси, бир оз қайсарлигим бор, айтдимми, қиламан. Машина билан сув ташиб, тоқларни ёз чилласидан омон олиб чиқдим. Кейинги йили ҳосил нишонларни кўри-на бошлади. Биласизми, тоқзоримда узум пишганида кўзимга ёш келди. Ҳамқишлоқлар келиб мени табриқлашди. Мақсадимдан қайтармоқчи бўлган отахон келиб, “Зарифахон, аломат қиз экансан, урдасидан чиқдинг, раҳмат сенга!” деб бағрига босди.

Ҳозирга қадар воситачилар қўмағида 120 тонна узумни хорижга экспорт қилдик. Мақсадим эндиликда воситачиларсиз тўғридан-тўғри ўзим маҳсулотни хорижга экспорт қилиш устида иш олиб боряман.

Зарифахон яна бир мушкул ишга қўл урди. 7-8 километр узок-

ликдаги булоқдан сув олиб келиб, 1 гектар узумзор яратмоқчи бўлди. “Буниси энди жуда қийин, уздайил олмайсиз”, дейишди баъзилар. Зарифа энг шимарди. Полвоқелбат эмасми, ўша тоғдаги булоқ томонга йўл олди. Қанча маблағ кетса кетди, лекин булоқдан сув келди. Қувурдан жилдираб оқаётган сувни кўрганда қайнарлик кексалар қўлини дуога очиб, уни узок алқадди.

Ҳозир унинг “Кўкчинор” фермер хўжалиғида 33 нафар давлатчи, 12 нафар доимий ишчи меҳнат қилади. У “Фермер аёл” республика форумида иштирок этиб, Жаҳон банки иштирокидаги “Ўзбекистонда мева-сабзавотчилик тармоғини ривожлантириш” лойиҳасининг “Энг яхши фермер” номинацияси соҳибни бўлди. Шунингдек, “Табриқор аёл” Ўзбекистон ишбилармон аёллар ассоциацияси, Ўзбекистон Банклар ассоциацияси томонидан ташқил этилган “Анор” республика миллий кўрик-танловига ҳам соғирли ўринлардан биринчи қўлга киритди.

Тиниб-тинчимас фермер эндиликда янги лойиҳалар устида бош қотирмоқда. Энди у мева ва сабзавотни қуритадиган, қадқоқлайдиган ускуналарни олиб келиш ниятида елиб-югуриб юрибди.

— Мақсадим “Кўкчинор” бренди остида чиройли қилиб қадқоқланган майиз ва бошқа маҳсулотларни хорижга экспорт қилиш, — дейди З. Хидиrowа. — Бунинг учун ҳамма имкониятларимиз бор. Узимиз етиштирган узумдан сояки майиз тайёрлашни йўлга қўйганми. 1 000 туп турли мевали дарахт кўчатлари экдик. Узумзорларимиз кенгайиб бормоқда. Қайнар қишлоғидаги ишсиз аёллар бандчилигини таъминлашга ҳаракат қилган. Энг муҳими, Қайнарда иш қайнамоқда.

Яна бир гап. Зарифа Хидиrowа Китоб тумани ҳокимининг “Қайнар” маҳалла фуқаролар йиғини бўйича ёдрамчиси этиб тайинланди. Бу масулуятли ва шарафли вазифага киришар экан, у Қайнар қишлоғи ёғнинисидан ўтган Тахтиқорача довоини четиди 20 та меҳмон уйи қуришга киришди. Ҳозирги кунда меҳмон уйлари деярли битиб, Самарқанд шаҳридаги турфирмалар билан хорижлик сайёҳларни олиб келиш бўйича шартномалар имзоланди. Ҳозирданок Германия ва Франциядан келган сайёҳлар Тахтиқорача довоини, Қайнар қишлоғи ва Етти қиз гори табиатида баҳраманд бўлишга улғуришди.

Фахриддин БОЗОРОВ
(«Халқ сўзи»).

ЖУРНАЛИСТ ОНА ТИЛИНИ БИЛИШИ ШАРТ ЭМАСМИ?

Ўқув йили якунланди. Олдинда икки ойлик ёзги амалиёт, лекин қаерга боришни билмай бир мuddат бошим қотди. Ўйлаб кўрсам, ўқишга кириш бошқоқ, шу соҳа қозонида қайнаш бошқоқ экан. Қайнаш учун қозон тағида олов бўлиши керак. Шу сабабли матбуот оstonасига қадам қўйдим. Энди ортага йўл йўқ, ёзмасликнинг ҳам иложи йўқ.

Мулоҳаза

Университетда журналистик жанрлар мазмун-моҳияти, сир-асрорларини ўрганиб боряймиз. Хусусан, 3-курсад ҳам бир семестр давомида эссе ёзишни зўр бериб ўргандик. Ажабланарлиси, ўқишга кириш имтиҳонида ҳам эссе ёзгандик. Унинг савияси қандай бўлганлигини, тўғриси, аниқ билмайман. Аммо мен ва мен каби мактаб остонасидан тўғри келиб университет эшигини тақиллатган ёшлар илк бор мана шу жанрга қўл урганди.

Энди ўйлаб қарасам, ўшанда биз, абитуриентлар ҳатто эссе нималигини билмаганимиз, бироқ бўлажак журналистлардан ушбу мурраккаб, қўламини кенг жанрда қалам тебратишни талаб қилишган. Бу қанчалик тўғри? Эътибор бериб, абитуриентлар мактаб ёки лицейда иншо ёзади, баён тузади, аммо журналистика жанрлари бўйича билимларга ҳам, малакага ҳам эга бўлмайди. Улар фақат олий таълим босқинида ўргатилади. Шундай

экан, журналист бўлиш ниятида университетга бош суққан ёшдан эссе ёзишни талаб қилиш нечоғли адолатли?! Бу гўёки 6-синф боласидан 9-синф дастури бўйича имтиҳон олишга ўхшайди. Улар ёзган эсселар жанр талабига қай даражада жавоб беради, қайси мезон асосида текширилади? Мантқиқий!

Яна бир масала. Она тили фани 2022 йилдан бошлаб университетга кириш синовидан олиб ташланди. Унинг ўрнига карантин сабабли икки йил мобайнида ўтказилган тўхтатилган ижодий имтиҳон қайта тикланди. Шунингдек, чет тилида ҳамда мажбурий филанлардан тест топириш жорий этилди. Тўғри, журналистика университетга абитуриентнинг ижодий фикрла-

шини текширмасдан қабул қилиш ярамайди. Аммо бунинг эвазига она тилини “қурбон қилиш” ўзини қанчалик оқлайди? Ёки замонавий журналистлар чет тилини билиш шунинг ўзи етадими? Она тилини яхши билмасам ҳам қалами ўткир журналист бўлиш мумкинми?! Хуллас, олий ўқув юртиларига кириш имтиҳонлари яқинлашаётган шу кунларда бу саволлар ҳамон очик қолмоқда. Журналистика университетига талабаси бўлишни ордун қилган абитуриентлар чет тилини билишдан ташқари, энг аввало, ўз она тилида равон ва бурро ёзишни, гапиришни ўрганиши керак эмасми? Сиз нима дейсиз?

Нодирбек ИБДУЛЛАЕВ,
ЎЗЖОКУ талабаси.

ЁШЛАР КАМОЛОТИГА ҲАР БИРИМИЗ МАСЪУЛ

Президентимизнинг Ўзбекистон халқига Қурбон ҳайити табриқи мазмундорлиги, юрагимиз тўридаги фикр-мулоҳазаларни, бугунги куннинг долзарб вазифаларини қамраб олганлиги билан ҳар биримизнинг қалбимизни янада нурафшон этди.

Огоҳлик

Табриқда ислом дини, аввало, тинчлик, эзулик ва инсонийлик дини эканлиғига яна бир бор эътибор қаратилди.

Дарҳақиқат, ҳозирги гоёт мураккаб ҳамда таҳликали замонда тинчлик-осойишталикнинг қадрига этиш, уни қўз қорачиқдек асраб-авайлаш ва мустаҳкамлашдек ўткир талаблар юртимизда яшаётган ҳар бир мўмин-мусулмон, ҳар бир инсон учун ҳар қанчонидан ҳам долзарб бўлиб турибди.

Бу ҳақда сўз юритганда, бугун ёшларни билимли ва зукко, соғлом дунёқарашга эга, одоб-ахлоқли, имон-эътиқодли, ватанпарвар инсонлар этиб тарбиялаш жамиятда учраётган қўлаб муаммоларни бар-тариф қилиш ва уларнинг олдини олишда муҳим аҳамият касб этишини таъкидлаш жоиз.

Киши маънан қанчалик бой бўлса, у эзгу қадриятларда шунчалик собит туради. Эл-юрт тақдирига дахлдорлик билан яшайди. Тинчлик-тотувликнинг моҳиятини англаб, аҳамиятини тушуниб, уни асраб-авайлашга ҳисса қўшади.

Ҳўш, эртамик эгаларини юксак маънавиятли инсонлар қилиб тарбиялашда бугун қайси йўлдан боришимиз керак? Бизга бу йўлда нима таянч ва суянч бўлади? Шубҳасиз, муборак динимизнинг эзгу таълимотлари, муқаддас китобларимиз, асрлар оша яшаб келаётган миллий қадриятларимиз, ота-боболардан мерос таълим-тарбия усул ҳамда услублари.

Шуқри, Президентимиз томонидан мамлакатимизда маънавият ҳамда маърифат масаласига, миллий қадрият ва анъаналарни асраш, ривожлантириш ҳамда тарғиб қилишга жиддий эътибор қаратилмоқда.

Замон андозаларига мос таъ-

лим масканлари бунёд этилаётир. Табаррук зиёратгоҳ ва қадимжолар, қўна масжид ҳамда мадрасалар обод қилинган. Янгидан очилган илмий-тадқиқот марказларида буюқ аждодларимизнинг бебаҳо маънавий-маърифий меросини чуқур ўрганиш ва кенг тарғиб этиш босқинида кенг қўламли ишлар йўлга қўйилди.

Бундай чора-тадбирлар давлатимиз раҳбари илгари сурган “Ҳаҷолатга қарши — маърифат” гоёсини

рини кенг тарғиб этиш вазифаси ҳамон долзарб бўлиб қолмоқда. Ахборот технологиялари ўта тез-корлик билан ривожланаётган, нанотехнологиялар шиддат билан ҳаётга кириб келаётган, интернет сайтлари ва ижтимоий тармоқлар хилма-хил, тўғри-нотўғри маълумот-

“Ҳар бир ота, ҳар бир она ўз фарзандига одоб-ахлоқ намуналарини, киндик қони тўқилган мислсиз Ватанига муҳаббатни, бобо-бувига эҳтиром-ҳурматни, меҳр-шоаткорликни, оила аъзоларига раҳмдиллик ва меҳрибонликни, ўз жуфти ҳалолига садоқатни, қўни-қўшинларга оқибат ва чиройли муносабатни, қавм-қариндошларга саховат-муруватни, синфдош-касбдошларга чин дўстлик ва ёдрдан беришни, атрофдаги одамларга инсонпарварлик ва самимийликни, ҳайвон-парранда-ҳашаротларга нисбатан раҳм-шафқатни уқтириши, юктуриши, тушунтириб, сингдириши муқаддас бурч, ҳам қарз, ҳам фарздор.”

ҳаётга татбиқ этишда муҳим ўрин тутмоқда. Бугун жаҳолатга қарши маърифат билан курашишни нафақат масъул ташкилот вакиллари, балки ҳар бир ота-она ўзи учун долзарб вазифа, деб билмоғи лозим.

Муқаддас ислом динимизни пок сақлаш, уни турли ғаразли хуруж ва ҳамлалардан, тўхмат ва бўҳтонлардан ҳимоя қилиш, айниқса, унинг асл моҳиятини униб-ўсиб келаётган ёш авлодга тўғри тушунтириш, ислом маданиятининг эзгу гоёла-

билан, асосан, глобал тармоқ орқали экспорт қилинмаётган “қадрият”лар, юриш-туришу ўзини тутиш, инсонлараро муомала-муносабатта онд кўрсатмалар онгу қалбга қаратилган хуружларидир, десак, асло хато эмас. Улар миллий менталитетимизга ҳам, Қурьонни карим оятлари ва Пайгамбаримиз алай-ҳиссаломнинг ҳадиси шарифларига ҳам, динимиз кўрсатмалари ва шариаатисиз ҳўқмларига ҳам, уламо-религия фаввалари ва давлатимиз қонунларига ҳам, шарқона одобларимиз ва мазҳабимиз мейёрларига ҳам мулталоқ зид экани ҳар биримизни ташвишлантиради.

Расулуллох соллаллоху алайҳи васаллам ўз ҳадис-шарифларида: “**Болаларингизга одоб бериңлар ва одобларини чиройли қилиңлар!**” дея марҳамат қиладилар.

Бу хусусда шoirларимизнинг ибратли сўзлари ҳам бор:

Биринчи гиштини қийилқ қўйқан меймор, Осмонга етса ҳам, қийилқидир девор.

Шундай экан, токи ҳали суяғи қотиб улғурмаган ёшларнинг беғубор оламга, гўр маънавиятга “апақимлар” жиддий зарар етказиб қўймасидан олдин ўз фарзандларимизни ўзимиз тарбиялашимиз керак.

Барчамиз кўзимизни каттароқ очиб, зийраклик ва огоҳлик билан гоёвий ҳамлаларга қарши курашмоғимиз лозим.

Шу ўринда айтиш жоизки, муқаддас ҳаж ва умра зиёратларини адо этиб қайтган отахон ва онахонлар, маҳаллалардаги нурунийлар, катта ҳаётий тажрибага эга инсонлар бу эзгу ишда янада фаол бўлишлари зарур.

Улар Президентимизнинг “Ҳаҷолатга қарши — маърифат” деган эзгу гоёсини ҳаётга татбиқ этишда асосий кучдир. Йигит-қизларни ҳидаётга чорлашда, хонадонларни ислом нури билан мунаварр қилишда, ҳар бир мўмин ва мўминчаларга маърифат улашишда бу ин-

сонларнинг ҳиссалари жуда катта эканига шубҳа йўқ. Ёшларимиз Қурьонни карим тафсири, Ҳадиси шариф шарҳи, ақида, фикҳ масалаларидан баҳраманд бўлишса, улар ёт кўчлар “дарслари”га эҳтиёж сезмайди, алданиб, ёт гоёлар ва ботил иддёларга берилмайди.

Ҳар бир ота, ҳар бир она ўз фарзандига одоб-ахлоқ намуналарини, киндик қони тўқилган мислсиз Ватанига муҳаббатни, бобо-бувига эҳтиром-ҳурматни, меҳр-тилооткорликни, оила аъзоларига раҳмдиллик ва меҳрибонликни, ўз жуфти ҳалолига садоқатни, қўни-қўшинларга оқибат ва чиройли муносабатни, қавм-қариндошларга саховат-муруватни, синфдош-касбдошларга чин дўстлик ва ёдрдан беришни, атрофдаги одамларга инсонпарварлик ва самимийликни, ҳайвон-парранда-ҳашаротларга нисбатан раҳм-шафқатни уқтириши, юктуриши, тушунтириб, сингдириши муқаддас бурч, ҳам қарз, ҳам фарздор.

Уйлайманки, бу юмушлар ҳеч биримизга қийинчилик туғдирмайди. Феро, шу сифатларнинг ҳаммаси фарзандларимизнинг қонида бор. Бу фазилатларнинг барчаси болаларимизнинг ДНКсида мавжуд. Чўни бу хусусиятлар аждоддан-авлодга, қондан-қонга тарбия орқали ўтиб келаяпти. Фақат ёшлар камолотига бугун янада эътиборли бўлсак, зиммамиз

